

De Horizonmethode voor de LVB-doelgroep Academische Werkplaats Kindermishandeling

Wat is het?

Een handleiding voor therapeuten en een bijbehorend werkboek voor kinderen en jongeren tot 23 jaar met een licht verstandelijke beperking (LVB) of zwakbegaafdheid (IQ 55-85), die seksueel misbruikt zijn.

Aanleiding

Binnen het Kinder- en Jeugdtraumacentrum (KJTC) van Kenter Jeugdhulp wordt de Horizonmethode van Lamers-Winkelmann & Bicanic (2000) – een combinatie van cognitieve gedragstherapie en psychomotorische therapie – gebruikt. Dit is een groepsbehandeling, die voor de groep licht verstandelijk beperkten en zwakbegaafden minder geschikt bleek. De nieuwe methodiek is te zien als de verbijzondering van de Horizonmethode voor een specifieke doelgroep en past daarmee in een diversiteitssensitieve aanpak.

Resultaten

De handleiding en het werkboek zijn ontstaan in de loop van jaren therapeutisch werken met seksueel misbruikte kinderen en jongeren met een verstandelijke beperking bij Lijn 5 en het KJTC. De behandeling vindt overwegend individueel plaats. In groepsverband kan het delen van nare ervaringen met kinderen uit deze doelgroep averechts werken, omdat zij meer moeite hebben om onderscheid te maken tussen het verhaal van 'de ander' en dat van zichzelf. Hierdoor kunnen misbruikverhalen van anderen als eigen lijfelijk ervaren gebeurtenissen worden beleefd waardoor de problematiek alleen maar verergert. Binnen de 1-op-1-situatie met de therapeut kan het LVB-kind werken aan het herstel van vertrouwen, controle, gevoel van veiligheid, autonomie, initiatief, intimiteit en het wegnemen van gevoelens van schuld en schaamte.

Omdat het voor LVB-kinderen minder vanzelfsprekend is om dat wat geleerd en ervaren is binnen een therapeutische setting te vertalen en toe te passen binnen andere situaties thuis, op school, of elders, is het van belang om met huiswerkbladen te werken. Nadat bijvoorbeeld het thema 'gevoelens' behandeld is en door het kind goed begrepen wordt, is het van belang om het kind elke dag te laten registreren of hij bang, boos, blij en/of bedroefd is geweest. Met behulp van de zogenaamde 'gevoelenskalender'.

Met spel, beweging, tekenen, verbeelding, kort vertellen over eigen ervaringen en het huiswerkboek leren de kinderen (weer) trots te zijn op zichzelf en sterker te worden, zowel lichamelijk als geestelijk. Hierbij worden ook de ouders en/of verzorgers betrokken.

De HORIZON-methodiek is in andere projecten tevens uitgewerkt voor jongeren van 12 tot en met 18 jaar die als slachtoffer of als toeschouwer te maken hebben gehad met huiselijk geweld. Evenals voor jongeren van 12 tot en met 22 jaar die seksueel misbruik hebben meegemaakt.

Toepassing en toekomst

Binnen het KJTC en Lijn 5 zal met de methode gewerkt worden. Na een aantal behandelingen met deze methode wordt de feedback van de gebruikers (therapeuten én cliënten) verwerkt in een tweede versie van handleiding en werkboek. Andere instellingen die met deze doelgroep werken en de methode op proef willen gebruiken, kunnen de handleiding en het werkboek opvragen bij de projectleider van het KJTC. Als tegenprestatie wordt feedback op inhoud en gebruik van draaiboek gevraagd.

In de toekomst wordt beoordeeld of verdere theoretische onderbouwing en onderzoek naar de methode mogelijk en zinvol is.

Projectgegevens

Titel De Horizonmethode voor de LVB-doelgroep

Uitvoering door Academische Werkplaats Kindermishandeling

Contactgegevens

Janet van Bavel
janetvanbavel@kenterjeugdhulp.nl

augustus 2017

Producten en publicaties

- www.hetlock.nl/over-het-lock/awk
- Handleiding en werkboek in pilotfase. Kan opgevraagd worden bij projectleider KJTC, Janet van Bavel, via de mail: janetvanbavel@kenterjeugdhulp.nl